

Bedriftshelsetjeneste (BHT)

Bedriftshelsetjeneste er en fagkyndig og rådgivende tjeneste innen forebyggende HMS-arbeid. Tjenesten skal bistå arbeidsgiver og arbeidstakere med å følge opp arbeidsmiljøet i virksomheten.

Hvem skal ha bedriftshelsetjeneste?

Alle arbeidsgivere har plikt til å knytte virksomheten sin til en godkjent bedriftshelsetjeneste dersom risikoforholdene tilsier det. Arbeidstilsynet kan derfor pålegge enhver virksomhet å knytte til seg en godkjent BHT dersom vi ser et særlig behov for overvåking av arbeidsmiljøet eller kontroll av helsen til de ansatte i virksomheten.

Noen bransjer har et mer risikofylt arbeidsmiljø enn andre, med større risiko for sykdommer, skader og psykiske belastninger. Alle virksomheter innenfor disse bransjene er i en egen forskrift pålagt å knytte til seg en godkjent bedriftshelsetjeneste.

[Se hvilke bransjer som har plikt til å knytte til seg bedriftshelsetjeneste](#)

Bruk en godkjent bedriftshelsetjeneste

En godkjent bedriftshelsetjeneste har kompetanse på arbeidsmiljø. Den består av verne- og helsepersonell som bistår virksomheter med det forebyggende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet slik arbeidsmiljøloven krever. Det er det forebyggende arbeidet som kjennetegner en godkjent bedriftshelsetjeneste.

En avtale med en lege som de ansatte kan gå til når noe er galt med helsen, er ikke en godkjent bedriftshelsetjeneste i lovens forstand.

En godkjent BHT er en verdifull hjelper i arbeidet med helse, miljø og sikkerhet.
Bruk den – og bruk den riktig!

Godkjenningsordningen skal sikre at bedriftshelsetjenestene har tilfredsstillende ressurser, kompetanse, kvalitet og fagutvikling, slik at de kan hjelpe virksomhetene i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Bedriftshelsetjenesten skal ha en fri og uavhengig stilling i arbeidsmiljøspørsmål, og på grunnlag av faglige vurderinger informere om risikofaktorer på arbeidsplassen.

En bedriftshelsetjeneste som skal bistå arbeidsgivere, må være godkjent av Arbeidstilsynet.

[Her finner du en oversikt over godkjente bedriftshelsetjenester](#)

Ulike former for BHT-tilknytning

Det er i hovedsak to måter en virksomhet kan knytte til seg en BHT på:

Ekstern leverandør eller fellesordning

For små og mellomstore virksomheter er det vanlig å gjøre en avtale med en ekstern godkjent bedriftshelsetjeneste. Disse kan ha ulike målgrupper. Noen henvender seg til virksomheter innenfor et geografisk område, mens andre tilbyr tjenester til spesielle bransjer.

Det er viktig å velge en godkjent bedriftshelsetjeneste med en kompetanse som passer arbeidet dere utfører og de utfordringene dere har.

Egenordning

En del større virksomheter etablerer en egen bedriftshelsetjeneste internt i virksomheten. For virksomheter som skal ha godkjent BHT, må en slik egenordning ha godkjenning av Arbeidstilsynet. Her er det viktig at bedriftshelsetjenesten har en fri og uavhengig stilling.

Uansett tilknytningsform må tjenesten være godkjent av Arbeidstilsynet og ha den kompetansen og kapasiteten virksomheten trenger.

[Er du leverandør av bedriftshelsetjenester? Se kravene og søk om godkjenning.](#)

Arbeidsgivers rolle og ansvar

Det er arbeidsgiver som har ansvaret for at arbeidsmiljøet i virksomheten er fullt forsvarlig. Det er opp til arbeidsgiver å skaffe seg en bedriftshelsetjeneste som har kunnskap om typen arbeidsmiljøforhold som finnes i virksomheten.

Det er virksomhetens som betaler for de tjenestene bedriftshelsetjenesten utfører. Derfor bør den også være opptatt av hva den får igjen for kostnadene. Arbeidsmiljøet er arbeidsgiverens ansvar, selv om bedriften har knyttet til seg en godkjent bedriftshelsetjeneste.

Arbeidsgiver må skaffe seg kunnskap om hvilke oppgaver bedriftshelsetjenesten ifølge forskriften skal gjøre. Arbeidsgiver må også gi tilbakemelding dersom tjenestene ikke er i samsvar med avtalen.

Overordnede krav til arbeidsgivers bruk av BHT

Overordnet skal arbeidsgiver sørge for at den godkjente bedriftshelsetjenesten

- bistår arbeidsgiver, arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg og verneombud med å skape sunne og trygge arbeidsforhold
- har en fri og uavhengig stilling og at tjenesten ikke er underlagt arbeidsgivers instruksjonsmyndighet i faglige spørsmål
- kan bistå i det omfang som er virksomhetens behov - slik at man oppfyller forskriftens krav

Konkrete krav til arbeidsgivers bruk av BHT

Arbeidsgiver skal sørge for at BHT

- bistår med planlegging og gjennomføring av fysiske og organisatoriske endringer i virksomheten, deriblant etablering, vedlikehold og tilrettelegging av arbeidsplasser, lokaler, utstyr og arbeidsprosesser
- bistår ved utarbeidelse og endring av retningslinjer for bruk av kjemikalier, maskiner, og utstyr og øvrige arbeidsprosesser
- bistår med løpende kartlegging av arbeidsmiljøet, foretar undersøkelser av arbeidsplassene og arbeidsprosessene og vurderer risiko for helsefare
- fremmer forslag om forebyggende tiltak og samarbeider med virksomheten om tiltak som reduserer risikoen for helseskader
- bistår i arbeidet med å overvåke og følge opp arbeidstakernes helse med utgangspunkt i arbeidssituasjon, f.eks. gjennom regelmessige helseundersøkelser
- bistår ved individuell tilrettelegging av arbeidet, deltakelse dialogmøter og i utarbeidelse av oppfølgingsplaner
- bistår med informasjon og opplæring om relevant helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko og aktuelle tiltak
- bistår ved henvendelser fra arbeidstaker, verneombud og arbeidsmiljøutvalg

Bedriftshelsetjenestens rolle og ansvar

Bedriftshelsetjenesten skal på sin side ha generell kompetanse om forebyggende arbeidsmiljøarbeid og aktuelle arbeidsmiljøforhold og være godt kjent i den spesielle virksomheten.

BHT skal være fagkyndige og rådgivende innen forebyggende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og skal bistå arbeidsgiver og de ansatte med å følge med og følge opp arbeidsmiljøet og komme med forslag til forbedringer. BHT har likevel ikke et selvstendig ansvar for arbeidsmiljøet i virksomheten – det er arbeidsgivers ansvar å be om råd.

[Dette skal bedriftshelsetjenesten hjelpe arbeidsgiver med](#)

Skriv en kontrakt og lag handlingsplaner

Virksomheten og bedriftshelsetjenesten skal opprette en kontrakt. Kontrakten bør

- ta utgangspunkt i kravene i forskriften
- beskrive hvilke oppgaver bedriftshelsetjenesten skal utføre
- beskrive hvilke forpliktelser virksomheten har overfor bedriftshelsetjenesten

Dere skal også utvikle periodevise handlingsplaner som beskriver mer detaljert hvilke oppgaver bedriftshelsetjenesten skal utføre – for eksempel for det neste året.

Dokumenter det systematiske BHT-samarbeidet

Arbeidsgiver skal samarbeide med BHT om

- å utarbeide og dokumentere planer (handlingsplaner) for BHT sitt arbeid i virksomheten.
Planene skal være en del av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Har virksomheten mange avdelinger eller fysiske arbeidsplasser, for eksempel et sykehus, eller en kommune, må planene opprettes for hver enkelt avdeling, skole, barnehage osv.
- årsrapport med oversikt over bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten

- andre rapporter, måleresultater og lignende som beskriver helsefarlige arbeidsforhold, forslag til forebyggende tiltak og resultater

Regelverk

[Arbeidsmiljøloven § 3-3 om bedriftshelsetjeneste](#)

[Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning kapittel 13 Bedriftshelsetjeneste](#)
